

BROJ I STRUKTURA POSLOVNIH SUBJEKATA U OŽUJKU 2024.

Usporedba broja pravnih osoba u Registru Državnog zavoda za statistiku s brojem aktivnih pravnih osoba u drugim registrima pokazuje da udio aktivnih pravnih osoba iznosi 60,9%.

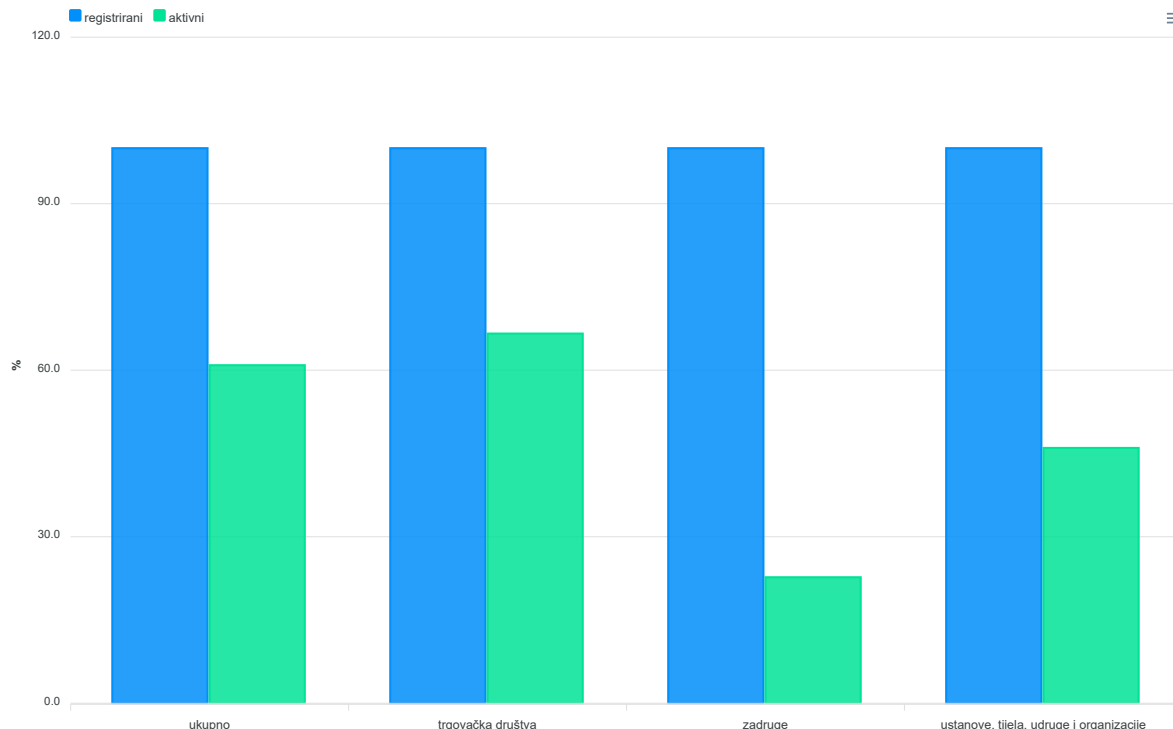
Razlika se pojavljuje zbog primjene različite metodologije načina upisa i određivanja aktivnosti u pojedinim registrima.

Podatak o broju subjekata obrta i slobodnih zanimanja odnosi se na broj samostalnih poduzetnika koji zapošljavaju ili ne zapošljavaju zaposlenike te na broj osoba koje obavljaju profesionalnu djelatnost prema evidencijama mirovinskog osiguranja.

1. POSLOVNI SUBJEKTI, STANJE 31. OŽUJKA 2024.

	Registrirane pravne osobe	Aktivni subjekti	Udio aktivnih pravnih osoba, %
Ukupno	296 259	180 448	60,9
Trgovačka društva	217 482	144 918	66,6
Zadruge	3 161	716	22,7
Ustanove, tijela, udruge i organizacije	75 616	34 814	46,0
Subjekti u obrtu i slobodnim zanimanjima	-	98 466	-

G-1. STRUKTURA PRAVNIH OSOBA¹⁾ PREMA PRAVNO USTROJBenIM OBLICIMA I AKTIVNOSTIMA U OŽUJKU 2024.

1) Uključena su tijela državne vlasti te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

2. STRUKTURA POSLOVNIH SUBJEKATA PREMA AKTIVNOSTI I PODRUČJIMA NKD-a 2007.,
STANJE 31. OŽUJKA 2024.

	Pravne osobe				Aktivne pravne osobe		Obrt i slobodna zanimanja
	registrirane	struktura registriranih, %	aktivne	struktura aktivnih, %	profitne	neprofitne	
Ukupno	296 259	100,0	180 448	100,0	145 634	34 814	98 466
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	5 182	1,7	2 893	1,6	2 891	2	2 593
B Rudarstvo i vađenje	308	0,1	188	0,1	188	-	33
C Prerađivačka industrija	22 054	7,4	15 659	8,7	15 656	3	8 291
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1 895	0,6	997	0,6	997	-	15
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	1 211	0,4	833	0,5	830	3	110
F Građevinarstvo	31 274	10,6	21 113	11,7	21 112	1	11 766
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	46 454	15,7	26 605	14,7	26 409	196	8 117
H Prijevoz i skladištenje	11 002	3,7	7 189	4,0	7 155	34	6 320
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	20 827	7,0	13 258	7,3	13 207	51	6 276
J Informacije i komunikacije	11 922	4,0	8 993	5,0	8 962	31	3 762
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1 704	0,6	993	0,6	948	45	508
L Poslovanje nekretninama	11 138	3,8	6 580	3,6	6 580	-	619
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	31 417	10,6	23 356	12,9	23 187	169	17 432
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	12 029	4,1	8 237	4,6	8 232	5	4 169
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	2 877	1,0	937	0,5	15	922	6 651
P Obrazovanje	4 397	1,5	3 734	2,1	1 164	2 570	1 628
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	5 361	1,8	3 658	2,0	1 245	2 413	4 961
R Umjetnost, zabava i rekreacija	23 723	8,0	11 995	6,6	1 974	10 021	3 328
S Ostale uslužne djelatnosti	51 429	17,4	23 229	12,9	4 881	18 348	11 819
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	1	0,0	1	0,0	1	-	36
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tjela	54	0,0	-	-	-	-	-
Nepoznato	-	-	-	-	-	-	32

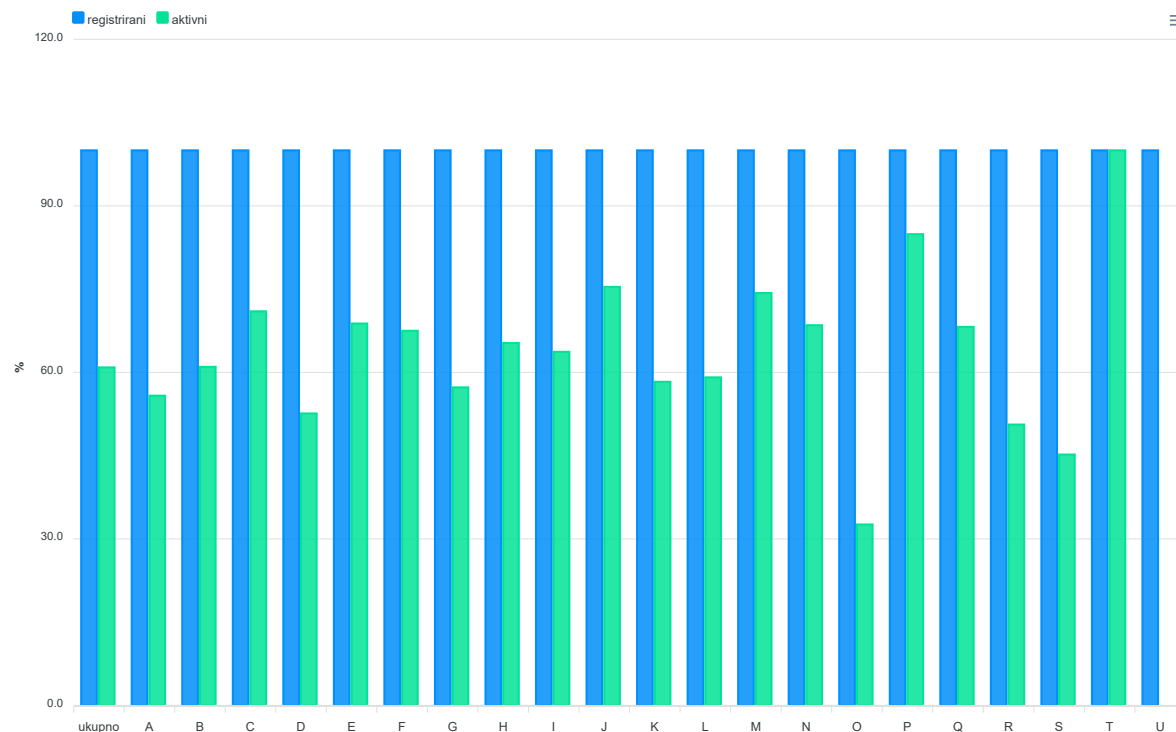
Podaci o strukturi poslovnih subjekata prema djelatnostima pokazuju da je više od polovice registriranih i aktivnih subjekata zastupljeno u četiri područja djelatnosti: Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla, s udjelom registriranih od 15,7% i aktivnih od 14,7%, Prerađivačka industrija, s udjelom registriranih od 7,4% i aktivnih od 8,7%, Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti, s udjelom registriranih od 10,6% i aktivnih od 12,9%, te Ostale uslužne djelatnosti, s udjelom registriranih od 17,4% i aktivnih od 12,9%.

Udio profitnih subjekata u ukupnim aktivnim poslovnim subjektima iznosi 80,7% i njihova struktura po djelatnostima pokazuje da ih je 68,7% zastupljeno u pet područja djelatnosti sljedećim redoslijedom prema veličini udjela: Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla (18,4%), Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (15,9%), Prerađivačka industrija (10,8%), Građevinarstvo (14,5%) te Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (9,1%).

Udio neprofitnih aktivnih subjekata jest 19,3%. Polovica tih subjekata pripada djelatnosti Ostale uslužne djelatnosti. Druga polovica raspoređena je na djelatnosti Umjetnost, zabava i rekreacija (28,8%), Obrazovanje (7,4%), Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (6,9%) te Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje (2,6%).

Struktura po djelatnostima poslovnih subjekata obrta i slobodnih zanimanja bitno je ujednačenija u odnosu na strukturu pravnih osoba. Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti najzastupljenija su djelatnost. Osim nje, još pet djelatnosti pokriva polovicu ukupnih subjekata.

G-2. STRUKTURA PRAVNIH OSOBA¹⁾ PREMA AKTIVNOSTI I PODRUČJIMA NKD-a 2007., OŽUJAK 2024.

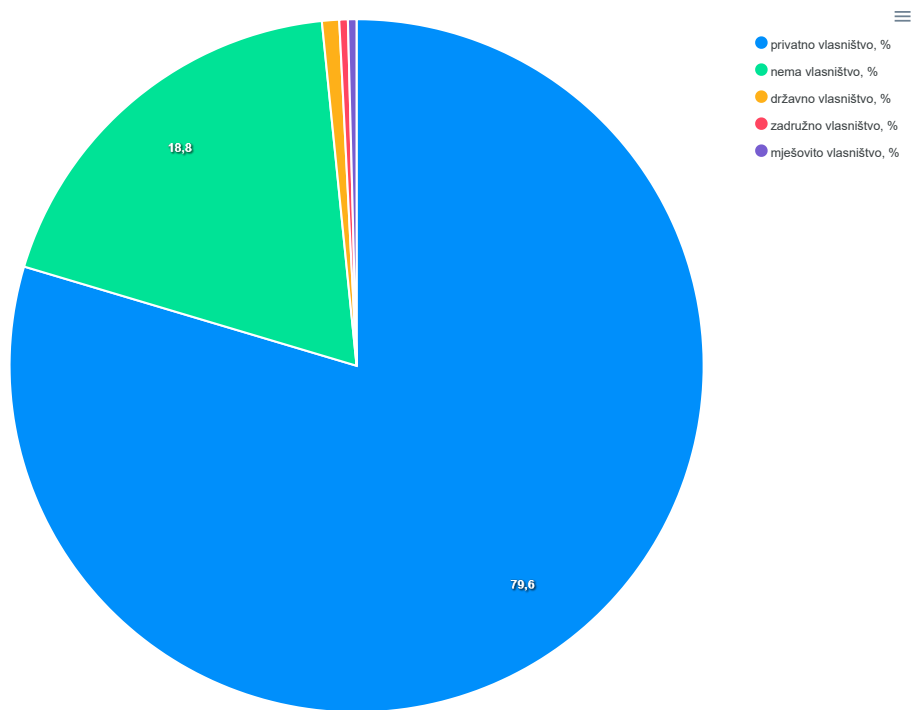

1) Uključena su tijela državne vlasti te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Područja djelatnosti prema područjima NKD-a 2007.

- A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo
- B Rudarstvo i vađenje
- C Prerađivačka industrija
- D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija
- E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša
- F Građevinarstvo
- G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla
- H Prijevoz i skladištenje
- I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
- J Informacije i komunikacije
- K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
- L Poslovanje nekretninama
- M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti
- N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
- O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje
- P Obrazovanje
- Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
- R Umjetnost, zabava i rekreacija
- S Ostale uslužne djelatnosti
- T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe
- U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela

G-3. STRUKTURA AKTIVNIH PRAVNIH OSOBA PREMA OBLICIMA VLASNIŠTVA, OŽUJAK 2024.

Struktura aktivnih pravnih osoba prema oblicima vlasništva pokazuje da je privatno vlasništvo najčešći oblik. Njime je obuhvaćeno 79,7% subjekata. U državnom je vlasništvu 0,8% subjekata, u mješovitom vlasništvu 0,4% subjekata, u zadružnom vlasništvu 0,4% subjekata, a za 18,8% pravnih osoba vlasništvo se ne prati.

Struktura vlasništva prema djelatnostima pokazuje da su subjekti u privatnom vlasništvu najzastupljeniji u uslužnim djelatnostima, npr. u djelatnostima Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla, s udjelom od 98,6%, Poslovanje nekretninama, s udjelom od 99,2%, te Prijevoz i skladištenje, s udjelom od 98,2%. Približno jednak udio tog oblika vlasništva među proizvodnim djelatnostima imaju Građevinarstvo (99,2%), Prerađivačka industrija (97,9%) te Informacije i komunikacije (98,8%).

4. AKTIVNE PRAVNE OSOBE PREMA PODRUČJIMA NKD-a 2007. I BROJU ZAPOSLENIH, STANJE 31. OŽUJKA 2024.

	Ukupno	Broj zaposlenih					
		0	1 – 9	10 – 49	50 – 249	250 – 499	500 i više
Ukupno	180 448	67 133	94 471	14 521	3 699	344	280
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2 893	978	1 600	262	41	5	7
B Rudarstvo i vađenje	188	29	100	46	11	-	2
C Prerađivačka industrija	15 659	3 066	9 250	2 464	712	103	64
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	997	617	316	46	11	3	4
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	833	120	311	272	115	12	3
F Građevinarstvo	21 113	5 996	12 749	2 057	288	16	7
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	26 605	6 819	17 185	2 201	309	43	48
H Prijevoz i skladištenje	7 189	2 047	4 370	611	127	19	15
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	13 258	3 949	7 853	1 295	137	11	13
J Informacije i komunikacije	8 993	2 613	5 568	663	125	14	10
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	993	235	631	69	34	6	18
L Poslovanje nekretninama	6 580	4 166	2 264	139	8	2	1
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	23 356	6 310	15 755	1 161	120	6	4
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	8 237	3 467	4 167	467	109	14	13
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	937	37	272	413	166	31	18
P Obrazovanje	3 734	466	1 209	972	1 062	19	6
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	3 658	1 114	1 516	727	233	29	39
R Umjetnost, zabava i rekreacija	11 995	8 571	3 022	327	58	10	7
S Ostale uslužne djelatnosti	23 229	16 532	6 333	329	33	1	1
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	1	1	-	-	-	-	-
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	-	-	-	-	-	-	-

Promatra li se struktura aktivnih pravnih osoba prema broju zaposlenih, najveći udio (52,4%) imaju subjekti s 1 – 9 zaposlenih i 37,2% subjekti bez zaposlenih, 8,0% udjela imaju subjekti s 10 – 49 zaposlenih, 2,0% subjekti s 50 – 249 zaposlenih, a 0,4% udjela imaju subjekti s više od 250 zaposlenih.

5. TRGOVAČKA DRUŠTVA PO PODRUČJIMA NKD-a 2007., PREMA PRAVNO USTROJBenIM OBLICIMA I AKTIVNOSTI, STANJE 31. OŽUJKA 2024.

	Pravno ustrojbeni oblici					
	ukupno		dionička društva		društva s ograničenom odgovornošću	
	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni
Ukupno	217 482	144 918	887	631	159 195	107 214
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	4 093	2 594	28	15	3 074	2 033
B Rudarstvo i vađenje	301	186	7	6	269	171
C Prerađivačka industrija	21 704	15 536	241	169	16 731	12 065
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1 886	993	8	5	1 616	868
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	1 201	829	6	3	975	739
F Građevinarstvo	30 481	21 053	92	57	21 047	14 036
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	45 925	26 328	109	70	36 431	20 981
H Prijevoz i skladištenje	10 915	7 146	39	29	6 307	4 535
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	20 656	13 167	99	81	12 128	7 984
J Informacije i komunikacije	11 833	8 955	34	24	9 469	7 452
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1 327	940	77	65	1 135	801
L Poslovanje nekretninama	11 129	6 579	34	30	9 790	5 866
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	31 132	23 158	92	64	24 376	18 439
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	11 941	8 213	9	6	8 469	6 024
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	24	14	-	-	12	10
P Obrazovanje	1 551	1 164	1	1	1 022	797
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1 540	1 228	-	-	1 221	1 002
R Umjetnost, zabava i rekreacija	2 898	1 961	8	5	1 765	1 189
S Ostale uslužne djelatnosti	6 944	4 873	3	1	3 357	2 221
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	1	1	-	-	1	1
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	-	-	-	-	-	-

5. TRGOVAČKA DRUŠTVA PO PODRUČJIMA NKD-a 2007., PREMA PRAVNO USTROJBenIM OBLICIMA I AKTIVNOSTI, STANJE 31. OŽUJKA 2024.

(nastavak)

	Pravno ustrojbeni oblici							
	jednostavna društva s ograničenom odgovornošću		javna trgovačka društva		glavne podružnice inozemnih trgovačkih društava ili inozemnih trgovaca pojedinaca		ostali pravno ustrojbeni oblici	
	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni
Ukupno	55 701	36 253	273	171	1 189	530	237	119
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	983	540	-	-	4	3	4	3
B Rudarstvo i vađenje	22	8	-	-	3	1	-	-
C Prerađivačka industrija	4 587	3 250	3	1	134	48	8	3
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	254	117	-	-	6	2	2	1
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	207	86	-	-	11	-	2	1
F Građevinarstvo	8 991	6 824	31	7	313	128	7	1
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	9 102	5 154	6	1	263	116	14	6
H Prijevoz i skladištenje	4 517	2 560	3	3	48	18	1	1
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	8 387	5 081	2	-	35	18	5	3
J Informacije i komunikacije	2 273	1 446	6	4	49	28	2	1
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	63	33	-	-	19	12	33	29
L Poslovanje nekretninama	1 240	642	3	1	54	36	8	4
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	6 235	4 400	209	147	200	102	20	6
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	3 399	2 154	4	3	40	14	20	12
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	2	1	-	-	-	-	10	3
P Obrazovanje	522	363	1	-	4	2	1	1
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	317	225	1	1	1	-	-	-
R Umjetnost, zabava i rekreacija	1 109	751	1	1	1	1	14	14
S Ostale uslužne djelatnosti	3 491	2 618	3	2	4	1	86	30
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	-	-	-	-	-	-	-	-
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	-	-	-	-	-	-	-	-

U strukturi trgovačkih društava prema pravno-ustrojbenim oblicima uvelike prevladava oblik društava s ograničenom odgovornošću, čiji je udio registriranih 73,2%, a udio aktivnih 74,0%. Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću drugi je oblik prema brojnosti, s 25,6% registriranih i 25,0% aktivnih. Ostali oblici trgovačkih društava čine ostalih 1,1%.

6. REGISTRIRANE NEPROFITNE PRAVNE OSOBE PO PODRUČJIMA NKD-a 2007., AKTIVNOSTI I PRAVNO USTROJBenIM OBLICIMA, STANJE 31. OŽUJKA 2024.

	Ukupno registrirani	Udio aktivnih, %	Skupine pravno ustrojbenih oblika	
			udruge, ustanove, gospodarska udruženja, pravosuđe, zaklade, fundacije, političke stranke i ostale organizacije	tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
Ukupno	75 616	46,0	73 216	2 400
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	4	50,0	4	-
B Rudarstvo i vađenje	-	-	-	-
C Prerađivačka industrija	7	42,9	7	-
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1	0,0	1	-
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	4	75,0	4	-
F Građevinarstvo	1	100,0	1	-
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	223	87,9	223	-
H Prijevoz i skladištenje	35	97,1	35	-
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	55	92,7	55	-
J Informacije i komunikacije	68	45,6	68	-
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	247	18,2	247	-
L Poslovanje nekretninama	-	-	-	-
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	193	87,6	193	-
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	8	62,5	8	-
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	2 852	32,3	452	2 400
P Obrazovanje	2 844	90,4	2 844	-
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	3 783	63,8	3 783	-
R Umjetnost, zabava i rekreacija	20 795	48,2	20 795	-
S Ostale uslužne djelatnosti	44 442	41,3	44 442	-
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	-	-	-	-
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	54	0,0	54	-

Struktura registriranih neprofitnih pravnih osoba prema vrstama pravno- ustrojbenih oblika pokazuje da 96,8% čine udruge, ustanove, udruženja i slične organizacije, a 3,2% tijela državne vlasti te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Promatra li se aktivnost spomenutih pravnih osoba, uočljivo je da je 46,0% aktivnih. Njihova struktura po djelatnostima pokazuje da su to subjekti iz četiri područja djelatnosti: Ostale uslužne djelatnosti, s udjelom registriranih od 58,8% i udjelom aktivnih od 41,3%, Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje, s udjelom registriranih od 3,8% i udjelom aktivnih od 32,3%, Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, s udjelom registriranih od 5,0% i udjelom aktivnih od 63,8%, te Obrazovanje, sa samo 3,8% registriranih, ali s najvećim udjelom aktivnih (90,4%).

7. STRUKTURA POSLOVNIH SUBJEKATA PO ŽUPANIJAMA, STANJE 31. OŽUJKA 2024.

	Registrirane pravne osobe ukupno	Trgovačka društva		Zadruge		Registrirane ustanove, tijela, udruge i organizacije	Subjekti u obrtu i slobodnim zanimanjima
		registrirana	aktivna	registrirane	aktivne		
Republika Hrvatska	296 259	217 482	144 918	3 161	716	75 616	98 466
Zagrebačka	19 314	14 971	10 648	124	19	4 219	5 706
Krapinsko-zagorska	5 535	3 632	2 641	71	15	1 832	2 628
Sisačko-moslavačka	6 536	3 866	2 600	141	21	2 529	2 454
Karlovačka	5 673	3 515	2 511	108	23	2 050	1 994
Varaždinska	8 703	6 056	4 526	79	17	2 568	3 111
Koprivničko-križevačka	4 834	2 903	1 989	179	31	1 752	1 752
Bjelovarsko-bilogorska	5 488	3 434	2 390	190	39	1 864	1 363
Primorsko-goranska	24 673	19 020	11 870	137	30	5 516	10 331
Ličko-senjska	2 529	1 469	1 007	68	13	992	888
Virovitičko-podravska	3 176	1 749	1 225	98	19	1 329	1 222
Požeško-slavonska	2 581	1 367	1 017	46	7	1 168	1 211
Brodsko-posavska	5 625	3 419	2 378	78	16	2 128	2 430
Zadarska	11 443	8 436	5 777	208	46	2 799	5 170
Osječko-baranjska	14 472	8 655	6 115	238	75	5 579	5 117
Šibensko-kninska	6 408	4 081	2 646	189	37	2 138	2 957
Vukovarsko-srijemska	6 465	3 416	2 405	191	61	2 858	2 532
Splitsko-dalmatinska	31 104	23 216	15 532	396	120	7 492	13 660
Istarska	21 951	17 905	11 400	97	14	3 949	8 611
Dubrovačko-neretvanska	8 686	5 832	4 123	96	34	2 758	4 142
Međimurska	6 468	4 780	3 573	39	8	1 649	1 498
Grad Zagreb	94 595	75 760	48 545	388	71	18 447	19 689

Podaci o teritorijalnoj raspoređenosti poslovnih subjekata na županijskoj razini pokazuju da je nešto manje od jedne trećine ukupno registriranih poslovnih subjekata (pravnih osoba) smješteno u Gradu Zagrebu. Udio Grada Zagreba za subjekte obrta i slobodnih zanimanja bitno je manji i iznosi 20,0%. Splitsko-dalmatinska županija na drugom je mjestu po brojnosti registriranih pravnih i fizičkih osoba, s udjelom od 10,5% pravnih osoba i 13,9% fizičkih osoba.

Tri županije imaju više od 5,0% udjela registriranih pravnih osoba: Primorsko-goranska (8,3%), Istarska (7,4%) i Zagrebačka (6,5%). Isti je redoslijed tih županija i u broju fizičkih osoba.

Teritorijalna struktura aktivnih trgovačkih društava razlikuje se od strukture registriranih. Tako je, npr. udio Grada Zagreba u skupinama tih subjekata u registriranim subjektima 34,9%, a u aktivnima 33,5%. Udio po brojnosti druge županije, Splitsko-dalmatinske, u aktivnim subjektima iznosi 10,7%, a u registriranim 10,7%.

8. OSNIVANJE, BRISANJE I USKLAĐIVANJE REGISTRIRANIH PRAVNIH OSOBA U 2023. I 2024.

	2023.				2024.
	I. – III.	IV. – VI.	VII. – IX.	X. – XII.	I. – III.
Osnivanje	4 248	3 459	3 549	4 655	4 085
Trgovačka društva	3 900	3 121	3 290	4 317	3 731
Ostalo	348	338	259	338	354
Brisanje	110	29 273	14 984	2 044	1 545
Poduzeća	-	210 ¹⁾	202	9	6
Trgovačka društva	69	28 854	14 623	1 858	1 343
Ostalo	41	209	159	177	196
Usklađivanja prema Zakonu o trgovačkim društvima	3	4	5	4	5

1) Poduzeća i zadruge

Podaci o promjenama registriranih subjekata raspoređeni su u tri skupine: osnivanje, brisanje i usklađivanje. Oni pokazuju da se u naznačenom razdoblju smanjio broj osnivanja i brisanja, a povećao broj usklađenja.

Udio trgovačkih društava u broju novoosnovanih subjekata u promatranom razdoblju iznosi 91,3%.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

I. Uvod

Na temelju Zakona o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NN, br. 98/94.), Odluke o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti – NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.) i Pravilnika o razvrstavanju poslovnih subjekata prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti – NKD 2007. (NN, br. 55/16. i 35/18.), Državni zavod za statistiku vodi Registar poslovnih subjekata (u nastavku teksta: Registar). Registar, prema odredbama navedenog Pravilnika, obuhvaća pravne osobe, tijela državne vlasti, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne)

samouprave te dijelove tih subjekata (u nastavku teksta: poslovni subjekti). U Registar se zasad ne upisuju fizičke osobe koje obavljaju djelatnost u skladu s propisima, strane udruge koje imaju sjedište u Republici Hrvatskoj i poslovni subjekti koji nemaju sjedište u Republici Hrvatskoj.

NKD 2007. utemeljen je na Statističkoj klasifikaciji ekonomskih djelatnosti u Europskoj zajednici – NACE, Rev. 2, koja je obvezatna za države članice Europske unije.

II. Metode rada i izvori prikupljanja podataka

Upisom u Registar svakom se subjektu dodjeljuje sedmeroaznamenkasti matični broj, a dijelu subjekta određuje se redni broj uz matični broj.

Svakom subjektu i njegovu dijelu upisanu u Registar dodjeljuje se i šifra djelatnosti prema NKD-u 2007.

Subjekti upisani u Registar razvrstavaju se prema djelatnosti koju pretežito obavljaju tako da se prema NKD-u 2007. određuje brojčana oznaka razreda glavne djelatnosti. Kada je za poslovni subjekt rješenjem o upisu u Registar kod ovlaštenog tijela ili propisom utvrđeno obavljanje nekoliko djelatnosti, prvo razvrstavanje prema NKD-u 2007. provodi se na prijedlog poslovnog subjekta. Svako sljedeće razvrstavanje poslovnog subjekta kojim se mijenja glavna djelatnost provodi se:

1) na zahtjev subjekta

2) prema službenoj dužnosti na temelju promjene rješenja o upisu u Registar kod nadležnog tijela ili na temelju promjene propisa.

Djelatnost dijelova poslovnog subjekta određuje se prema rješenju o upisu u Registar kod ovlaštenog tijela ili prema propisu o osnivanju ili temeljnoj namjeni osnivanja, neovisno o djelatnosti subjekta u čijem su sastavu.

Upis, prijava, promjena i odjava subjekta prati se dnevnom ažurnošću Registra. Pravni izvori za ažuriranje Registra jesu:

1) registri što ih vode:

– trgovački sudovi

– ministarstva

– uredi državne uprave

– druga registarska tijela

2) zakoni, odluke i drugi akti objavljeni u Narodnim novinama.

Struktura upisanih poslovnih subjekata prema pravnom temelju upisa jest sljedeća:

– trgovačka društva, zadruge i ustanove upisani na temelju rješenja registarskog tijela (trgovački sudovi)

– tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave upisani na temelju pravnih propisa

– udruge, zaklade, političke stranke i drugi upisani na temelju rješenja registarskih tijela prema posebnim pravnim propisima.

Teškoće u ažuriranju velikog broja jedinica Registra nastaju kao posljedica dugotrajnih prijelaznih razdoblja u kojima registarska tijela usklađuju poslovne subjekte prema novoj zakonodavnoj regulativi. Time se odgađa i postupak brisanja poslovnih subjekata koji nisu podnijeli zahtjev za usklađivanjem u skladu s novim propisima. Slijedom navedenoga kontinuirano se provodi promjena podataka Registra u skladu s naknadno prikupljenim podacima o poslovnim subjektima iz javnih (općedostupnih) zbirki podataka.

Nedostatak u obuhvatu Registra odnosi se na poslovne subjekte koji obavljaju djelatnost obrta, slobodnih zanimanja, stranih udruga sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i poslovnih subjekata koji nemaju sjedište u Republici Hrvatskoj. Osim toga, važno je istaknuti da postoje metodološke razlike između Registra kao administrativne baze podataka i Statističkoga poslovnog registra (u nastavku teksta: eSPRI).

Podaci Registra poslovnih subjekata povezani su s pomoću matičnog broja, registarskog broja i osobnoga identifikacijskog broja s administrativnim bazama podataka.

III. Značenje pojedinih izraza

Poslovni subjekti jesu pravne osobe i fizičke osobe koje obavljaju djelatnosti u skladu s pravnim propisima, tijela javne vlasti (tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe i druga tijela koja imaju javne ovlasti, pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koje obavljaju javnu službu, pravne osobe koje se na temelju posebnog propisa financiraju pretežito ili u cijelosti iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno iz javnih sredstava (nameta, davanja i sl.) te trgovačka društva u kojima Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju zasebno ili zajedničko većinsko vlasništvo.

Registrirane pravne osobe (poslovni subjekti) jesu jedinice upisane u Registar, i to: trgovačka društva, ustanove, zadruge, udruge, političke stranke, tijela javne vlasti i ostale neusklađene jedinice koje su imale pravnu osobnost prema propisima koji su prije bili na snazi.

Aktivne pravne osobe (poslovni subjekti) jesu registrirane pravne osobe upisane u Registar, za koje je status aktivnosti određen prema podacima iz eSPRI-ja.

Fizičke osobe jesu jedinice koje obavljaju djelatnost u skladu s pravnim propisima, a odnose se na obrt i slobodna zanimanja.

Glavna djelatnost jest djelatnost koja se za poslovne subjekte koji ostvaruju dobit proizvodnjom, prometom robe ili pružanjem usluga na tržištu određuje prema najvećem udjelu u ukupnoj dodanoj vrijednosti. Za subjekte koji ne ostvaruju dobit proizvodnjom, prometom robe ili pružanjem usluga na tržištu glavna djelatnost određuje se prema najvećem udjelu broja zaposlenih, platnoj listi i isplaćenim bruto plaćama.

Matični broj jest stalna identifikacijska oznaka svakoga poslovnog subjekta. Matični broj upotrebljava se u svim aktivnostima službene statistike. Određuje se postupkom dodjele kontrolnog broja prema modulu 11, dok se dijelu poslovnog subjekta uz matični broj dodjeljuje i četveroaznamenkasti redni broj.

Registarski broj jest broj pod kojim je poslovni subjekt upisan u sudski ili drugi posebni registar.

Osobni identifikacijski broj (OIB) jest stalna identifikacijska oznaka obveznika OIB-a koju korisnici OIB-a upotrebljavaju u službenim evidencijama, u svakodnevnom radu i u razmjeni podataka. OIB je jedinstven, nekazujuć, nepromjenjiv i neponovljiv.

Pravno ustrojbeni oblik jest obilježje jedinica Registra na temelju kojega se one međusobno razlikuju kao dionička društva, društva s ograničenom odgovornošću, jednostavna društva s ograničenom odgovornošću, zadruge, ustanove, udruge, tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te drugi pravno ustrojbeni oblici. Pravno ustrojbeni oblik jedinica Registra određen je rješenjem nadležnoga registarskog tijela ili propisom o osnivanju na temelju kojeg su jedinice upisane u Registar.

Oblik vlasništva jest obilježje jedinica Registra koje pokazuje vlasničku strukturu jedinice, a odnosi se na vlasništvo sredstava, tj. osnivački ulog poslovnog subjekta.

Broj zaposlenih upotrebljava se za iskazivanje veličine i strukture pravnih osoba. Dobiven je na temelju godišnjih financijskih izvještaja Fine. Radi dobivanja ažurnog stanja tih podataka danih u tablicama podaci su usklađeni s redovitim mjesečnim statističkim istraživanjem kojim se prati zaposlenost.

Kratice

Fina Financijska agencija
NKD 2007. Nacionalna klasifikacija djelatnosti, verzija 2007.
NN Narodne novine

Znakovi

- nema pojave
0,0 podatak je manji od 0,05 upotrijebljene mjerne jedinice

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111
Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:
Andrea Galić Nagyszombaty, načelnica Sektora za statističke metodologije, kvalitetu i odnose s korisnicima
Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredile:
Vlasta Lide Kranjec i Višnja Petrović

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi
Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154, 48 06 115
Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata na publikacije
Telefon: (+385 1) 21 00 455
Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr